

УДК 347.19+346.2

Балацька О. Р.

*кандидат юридичних наук,
старший викладач кафедри цивільно-правових дисциплін
Навчально-наукового Інституту права ім. І. Малиновського
Національного університету «Острозька академія»,
адвокат*

Мартинюк Т. О.

*студентка 3 курсу
Навчально-наукового Інституту права ім. І. Малиновського
Національного університету «Острозька академія»*

НОВЕЛИ СІМЕЙНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ ДИТИНИ НА НАЛЕЖНЕ УТРИМАННЯ

Постановка проблеми. Частиною другою статті 51 Конституції України та статтею 180 Сімейного кодексу України (далі – СК України) визначено, що батьки зобов'язані утримувати дітей до їхнього повноліття. Батьки повинні добровільно виконувати обов'язок щодо виховання та утримання дитини. Однак закріплені права дитини на її утримання та обов'язок батьків забезпечити дитину належним рівнем життя, харчування та виховання не завжди виконуються належним чином. З метою посилення захисту прав дитини на належне утримання, останні роки ознаменувалися внесенням змін до СК України щодо регулювання аліментних зобов'язань, що зумовлює потребу наукового аналізу новел законодавства щодо

© Балацька О. Р., Мартинюк Т. О., 2020

© Національний університет «Острозька академія», 2020

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право». 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.*

регулювання аліментних зобов'язань. Сучасні тенденції у розвитку сімейного законодавства свідчать про посилення відповідальності за невиконання обов'язку сплати аліментів. Нові механізми захисту права особи на аліменти гарантують особі належні умови життя.

Стан дослідження. Дослідження питань, пов'язаних зі стягненням аліментів неодноразово та у різних аспектах підіймались у юридичній літературі та судовій практиці, зокрема їм присвячені наукові праці багатьох вітчизняних вчених, в тому числі Л. В. Афанасьєвої, В.І. Борисової, В. В. Єфременко, І. В. Жилінкової, Ю.Ф. Іванова, В.А. Кройтор, В. Ф. Маслова, З. В. Ромовської, Л. В. Сапейко, В.І. Труба, Ю.С. Червоного, В. П. Юрасова та інших науковців. Однак внесення змін до СК України, практика застосування норм сімейного законодавства потребують наукового аналізу теоретичних та практичних аспектів забезпечення належного та достатнього утримання дитини, зокрема у випадку стягнення аліментів.

Мета статті. На основі порівняльного аналізу запроваджених законодавством України гарантій права дитини на утримання та практики його застосування висвітлити новели сімейного законодавства щодо посилення гарантій дитини на належне утримання та проаналізувати внесені зміни в контексті встановлення механізму боротьби із неплатниками аліментів, а також посилення правового захисту осіб, які мають право на аліменти.

Виклад основного матеріалу. Важливим кроком законодавця України у сфері посилення прав дитини на належне утримання стало прийняття Закону України № 2037-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на

▪ Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

належне утримання шляхом вдосконалення порядку стягнення аліментів» від 17.05.2017, що набрав чинності 08.07.2017. [7]

Зокрема стаття 179 СК України доповнена положенням щодо обов'язкового цільового призначення аліментів на дитину, оскільки аліменти, одержані на дитину, є власністю дитини. Отож, суттєвим положенням СК України є те, що встановлюється контроль за цільовим витрачанням аліментів, який здійснюється органом опіки та піклування у формі інспекційних відвідувань одержувача аліментів. Той із батьків або інших законних представників дитини, на ім'я якого виплачуються аліменти, розпоряджається аліментами виключно за цільовим призначенням в інтересах дитини. Якщо ж дитина неповнолітня, то вона має право брати участь у розпорядженні аліментами, одержаними на її утримання та їх самостійне одержання та розпорядження ними відповідно до Цивільного кодексу України. [1]

Важливим нововведенням стала норма СК України щодо можливого способу обрання присудження аліментів за вибором позивача. Адже раніше спосіб присудження аліментів на утримання дитини – частка від заробітку чи тверда грошова сума, залежав від того чи працює платник аліментів, стабільний чи мінливий дохід він отримує, тобто від матеріального становища виключно відповідача. Сьогодні ж частина 3 статті 181 СК України викладена в такій редакції, що за рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька або у твердій грошовій сумі за вибором того з батьків або інших законних представників дитини, разом з яким проживає дитина. Спосіб стягнення аліментів, визначений рішенням суду, змінюється за рішенням суду за позовом одержувача аліментів.

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

Окрім цього, у липні 2018 року було прийнято Закон України № 2475-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України про створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання», який набрав чинності 28 серпня 2018 року (далі - Закон України № 2475-VII), яким внесено зміни до низки законодавчих актів. Метою цього Закону є створення економічних передумов для вдосконалення механізму забезпечення права дітей на достатній рівень життя. [6]

Законом були внесені зміни в тому числі до СК України в частині збільшення мінімального розміру аліментів. Так, у новій редакції СК України зазначено, що розмір аліментів має бути необхідним та достатнім для забезпечення гармонійного розвитку дитини. Мінімальний розмір аліментів на одну дитину не може бути меншим, ніж 50 відсотків прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку. Також Законом України № 2475-VII встановлено можливість суду не обмежуватися розміром заробітку (доходу) платника аліментів у разі встановлення наявності у нього витрат, що перевищують його заробіток (дохід), і щодо яких таким платником аліментів не доведено джерело походження коштів для їх оплати.

Вперше на законодавчому рівні визначено мінімальний рекомендований розмір аліментів на одну дитину, який становить розмір прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку і може бути присуджений судом у разі достатності заробітку (доходу) платника аліментів. Саме такого орієнтиру повинні дотримуватись суди під час ухвалення рішень про стягнення аліментів на утримання дитини, що стало важливою гарантією належного утримання дитини.

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

Ці законодавчі зміни слугували підставою для подання протягом 2018-2019 років численних позовних заяв до судів загальної юрисдикції про зміну розміру аліментів у зв'язку із внесенням змін до сімейного законодавства.

Водночас згідно з постановою Верховного Суду № 459/2181/173 від 12 вересня 2018 року було висловлено позицію, що зміна закону, яким встановлюється мінімальний розмір аліментів, які підлягають стягненню з платника аліментів на одну дитину, не є підставою для зміни розміру аліментів відповідно до статті 192 СК України. Суд не визначає мінімальний розмір аліментів на одну дитину, оскільки такий встановлюється законом, а не судовим рішенням. При присудженні аліментів, суд враховує, що їх розмір на одну дитину не може бути меншим, ніж визначений законом, зокрема, частиною другою статті 182 СК України. Отримувати підвищений мінімальний розмір аліментів – це безумовне право, визначене законом, яке захищається в судовому порядку. Разом з тим, збільшення мінімального розміру аліментів не є підставою для ухвалення нового рішення про збільшення розміру аліментів, як і не може бути підставою для відмови в перерахунку розміру аліментів.

Оскільки найпоширенішою проблемою щодо можливості визначення розміру аліментів є приховування платником аліментів своїх реальних доходів, зміни не оминули й цього питання. Відтак було розширено коло обставин, які мають враховуватися для визначення розміру аліментів. Так, до статті 182 СК України було включено положення, яке зазначає, що при визначенні розміру аліментів суд також враховує наявність на праві власності, володіння та/або користування у платника аліментів майна та майнових прав, у тому числі рухомого та нерухомого майна, грошових коштів, виключних прав на результати інтелектуальної діяльності,

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

корпоративних прав. Окрім цього, повинні враховуватись доведені стягувачем аліментів витрати платника аліментів, у тому числі на придбання нерухомого або рухомого майна, сума яких перевищує десятикратний розмір прожиткового мінімуму для працездатної особи, якщо платником аліментів не доведено джерело походження коштів.

У СК України було внесено новели щодо виїзду дитини за кордон. Було збільшено перелік заходів для відвідування яких дозволено самотійно вивозити дитину за кордон, а саме, окрім лікування, навчання та відпочинку, доповнено наступними заходами: участь дитини в дитячих змаганнях, фестивалях, наукових виставках, учнівських олімпіадах та конкурсах, екологічних, технічних, мистецьких, туристичних, дослідницьких, спортивних заходах, оздоровлення дитини за кордоном, у тому числі у складі організованої групи дітей. Загальна сума боргу по аліментах була зменшена, за наявності якої, той із батьків, з яким проживає дитина, може самотійно вивезти дитину за кордон (раніше нарахована аліментна заборгованість становила більше півроку, зараз – понад чотирьох місяців). Наявна можливість того з батьків з ким не проживає дитина та який не ухиляється та належно виконує батьківські обов'язки, не має заборгованості зі сплати аліментів, звертатися з рекомендованим листом до того з батьків, з яким проживає дитина, за наданням згоди на виїзд дитини за межі України, та у разі не надання такої (нотаріально посвідченої) згоди у десятиденний строк з моменту повідомлення про вручення рекомендованого листа, звернутися до суду із заявою про надання дозволу на виїзд дитини за кордон без згоди другого з батьків.

Отож, той із батьків, з ким залишилася проживати дитина після розірвання шлюбу, може самотійно вирішувати питання про виїзд дитини за кордон, але не більше ніж на один місяць. А той із батьків, який

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

проживає окремо від дитини та виконує усі вимоги, що прописані у чинному законодавстві, має отримати нотаріально посвідчену згоду на виїзд дитини того із батьків, з ким вона проживає.

Питання виїзду дитини за кордон також стосуються зміни, які були внесені до Цивільного процесуального кодексу України. Відтепер у спрощеному позовному провадженні розглядатимуться справи про надання судом дозволу на тимчасовий виїзд дитини за межі України тому з батьків, хто проживає окремо від дитини, у якого відсутня заборгованість зі сплати аліментів та якому відмовлено другим із батьків у наданні нотаріально посвідченої згоди на такий виїзд.

Зміни також стосуються Закону України «Про судовий збір» у частині звільнення від сплати судового збору під час розгляду справи в усіх судових інстанціях. Тому позивачі у справах про стягнення аліментів, збільшення їх розміру, оплату додаткових витрат на дитину, стягнення неустойки (пені) за прострочення сплати аліментів, індексацію аліментів чи зміну способу їх стягнення, а також заявники у разі подання заяви щодо видачі судового наказу про стягнення аліментів не сплачують судовий збір.[8]

Відповідно до Закону № 2475-VIII збільшується строк за яким аліменти можуть бути присуджені за минулий час. У новій редакції частини другої статті 191 СК України встановлюється строк десять років замість трьох років.

Санкції сімейного законодавства спрямовані на захист особи, яка має право на аліменти, а не на притягнення до відповідальності боржника. Вони обмежують неплатників аліментів у зловживанні їхніми правами та спонукають виконувати свої обов'язки. Заборгованість за аліментами має несприятливі наслідки для боржника. Тому Законом № 2475-VIII були

▪ Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

внесені зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), Кримінального кодексу України (далі – КК України), Кримінального-виконавчого кодексу України (далі – КВК України).

Важливим моментом у застосуванні санкцій для осіб, які не виплачують аліменти є внесення їх до Єдиного реєстру боржників. До цього реєстру, потрапляють особи, які мають заборгованість за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів понад 3 місяці. Станом на 26 січня 2020 року кількість записів у реєстрі становить 165688 тисяч осіб. Ці дані демонструють важливість запровадження механізмів подолання проблеми несплати аліментів. [8]

Відповідно до КУпАП встановлено адміністративну відповідальність за несплату аліментів на утримання дитини, одного з подружжя, батьків або інших членів сім'ї, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, яка тягне за собою виконання суспільно корисних робіт на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин. Також було додано важливу норму до КУпАП, що забезпечує захист прав тяжкохворих дітей, за якою несплата аліментів на утримання дитини з інвалідністю, дитини, яка хворіє, що призвела до виникнення заборгованості, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за три місяці з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання, тягне за собою виконання суспільно корисних робіт на строк від ста двадцяти до двохсот сорока годин.

Водночас у КК України було встановлено відповідальність за злісне ухилення від відбування адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт, яка становить два роки позбавлення волі. Злісним

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

ухиленням необхідно вважати неприбуття до місця виконання суспільно корисних робіт протягом двох днів з дати, визначеної у направленні уповноваженою посадовою особою уповноваженого органу з питань пробації без поважних причин, невихід на суспільно корисні роботи або відмова від виконання роботи більше двох разів протягом місяця без поважних причин, а також поява на робочому місці у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння. Отож, за несплату аліментів боржнику загрожує не тільки адміністративна відповідальність, а й притягнення до кримінальної відповідальності.

Законом України № 2475-VIII також було внесено зміни до КВК України. Встановлено, що ув'язненні, які мають заборгованість за виконавчими документами, зобов'язані працювати в місцях і на роботах, які визначаються адміністрацією колонії, до погашення такої заборгованості. Тобто засудженні, які мають заборгованість по аліментах мають обов'язок виконувати суспільно корисні роботи до погашення свого боргу, але з правом на двадцять п'ять відсотків свого заробітку.

Важливими нормами було доповнено Закон України «Про виконавче провадження». Зокрема статтю 8 було доповнено частиною 5 в якій йдеться про те, що автоматизована система виконавчого провадження забезпечує автоматизований арешт коштів боржника за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів у порядку, визначеному Міністерством юстиції України за погодженням з Національним банком України. Згідно із Законом № 2475-VIII державний виконавець виносить вмотивовані постанови, якщо наявна заборгованість зі сплати аліментів, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за чотири місяці. Постанови державного виконавці стосуються тимчасового обмеження права на виїзд із України; обмеження в праві керування

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

транспортними засобами; обмеження в праві користування зброєю й у праві полювання. Однак, ця санкція не може застосовуватися, якщо транспортний засіб є основним засобом заробітку, боржник утримує інваліда, проходить строкову військову службу або мобілізований, а також якщо проходить службу в районі проведення антитерористичної операції. Вказані обмеження діють до моменту погашення заборгованості зі сплати аліментів у повному обсязі. Через внесені зміни до українського законодавства за даними Державної прикордонної служби України в базах даних прикордонників на даний час знаходиться близько 120 тисяч осіб, яким виконавчими службами обмежено виїзд за межі України через несплату аліментів. [12]

У Законі України «Про дорожній рух» з'явилася норма відповідно до якої органи МВС України повинні відмовляти особам, які внесені до Єдиного реєстру боржників, у перереєстрації, знятті з обліку транспортного засобу з метою його відчуження та повідомляти про факт звернення такої особи відповідні органи державної виконавчої служби або приватного виконавця із зазначенням відомостей про транспортний засіб.

Водночас відповідно до Закону України «Про нотаріат» наявність особи, яка звернулася з проханням про вчинення нотаріальної дії щодо відчуження належного їй майна, у Єдиному реєстрі боржників, зокрема за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів за наявності заборгованості з відповідних платежів понад три місяці є підставою у відмові вчинення нотаріальної дії.

Санкції через несплату аліментів стосуються також і можливості працювати у сфері державної служби. У Законі України «Про державну службу» встановлено, що на посаду державної служби категорії «А» або «Б» не може бути обрана особа, яка має заборгованість зі сплати

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

аліментів на утримання дитини, сукупний розмір якої перевищує суму відповідних платежів за шість місяців з дня пред'явлення виконавчого документа до примусового виконання. Особа, яка бажає зайняти посаду державної служби має подати заяву про відсутність заборгованості зі сплати аліментів на утримання дитини.

Окрім цього, працівники прокуратури та інші високопосадовці, народні депутати та депутати місцевих рад також не зможуть займати відповідні посади та брати участь у виборах, якщо вони мають заборгованість по аліментах. Адже вводиться необхідність подавати заяву про відсутність заборгованості зі сплати аліментів на утримання дітей понад 6 місяців.

Висновки. Як підсумок, проаналізовані новели сімейного законодавства України, дозволяють мінімізувати можливості для приховування реальних доходів та майна осіб, у яких є обов'язок зі сплати аліментів, конкретизувати розмір аліментів та диференціювати його залежно від реального фінансового стану платників аліментів. Також зміни стосуються гарантій прав дитини та того з батьків, з ким дитина проживає щодо можливості усунення перешкод в отриманні дозволів від того з батьків, хто неналежним чином сплачує аліменти. Отже, Закон № 2475-VIII розроблений для забезпечення належного виконання рішень суду щодо стягнення аліментів. Реалізація Закону зменшить розмір боргу по аліментах та забезпечить належне утримання одержувачів аліментів, що, в свою чергу, допоможе захистити їх права.

Цим Законом було внесено зміни до Законів України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та державних структур», «Про нотаріат», «Про виконавче провадження»,

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

«Про дорожній рух» для запобігання відчуженню майна боржником, внесеним до Єдиного реєстру боржників, зокрема, у виконавчому провадженні про стягнення аліментів у разі заборгованості за відповідними виплатами понад три місяці.

Список використаних джерел

1. Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 року. № 2947-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2002, № 21-22, ст.135.
2. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18 березня 2004 року. № 1618-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004, № 40-41, 42, ст.492.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 7 грудня 1984 року. № 8073-X *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984, додаток до № 51, ст.1122.
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05 квітня 2001 року. № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001, № 25-26, ст.131.
5. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11 липня 2003 року. № 1129-IV. *Верховної Ради України*. 2004, № 3-4, ст. 21.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення економічних передумов для посилення захисту права дитини на належне утримання: Закон України від 3 липня 2018 року. № 2475-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018, № 36, ст.272.
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення захисту права дитини на належне утримання шляхом

▪ Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

- вдосконалення порядку стягнення аліментів: Закон України від 17.05.2017. № 2037-VIII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2017, № 25, ст.291.
8. Про судовий збір: Закон України від 8 липня 2011 року. № 3674-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2012, № 14, ст.87.
9. Про виконавче провадження: Закон Україна від 02 червня 2016 року. № 1404-VIII. *Верховної Ради України*. 2016, № 30, ст.542.
10. Про дорожній рух: Закон України від 30 червня 1993 року. № 3353-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993, № 31, ст.338.
11. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року. № 3425-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993, № 39, ст.383.
12. Близько 120 тисяч осіб через несплату аліментів перебувають у базах прикордонників з обмеженням у виїзді за межі України//dpsu.gov.ua : веб-сайт. URL: <https://dpsu.gov.ua/ua/news/%20VIDEO%20-Blizko-120-tisyach-osib-cherez-nesplatu-alimentiv-perebuvayut-u-bazah-prikordonnikiv-z-obmezhennyam-u-viizdi-za-mezhi-Ukraini/> (дата звернення 26.01.2020).

Балацька О. Р., Мартинюк Т. О.

Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання

Стаття присвячена правовому аналізу запроваджених сімейним законодавством України гарантій права дитини на утримання та практики його застосування. Розкрито новели сімейного законодавства щодо посилення гарантій дитини на належне утримання та проаналізовано внесені зміни в контексті встановлення механізму боротьби із

▪ Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

неплатниками аліментів, а також посилення правового захисту осіб, які мають право на аліменти. Вказано на істотні зміни щодо порядку визначення розміру аліментів та способу їх присудження. Посилення гарантій дитини на утримання дає змогу конкретизувати розмір аліментів та диференціювати його залежно від реального фінансового стану платників аліментів. В законодавстві прослідковано тенденції до посилення відповідальності платників аліментів та впровадження дієвих заходів щодо забезпечення сплати аліментів як платниками, так і боржниками в ході виконавчого провадження.

Ключові слова: аліменти, право на утримання, мінімальний рекомендований розмір аліментів, мінімальний гарантований розмір аліментів, гарантії на належне утримання.

Балацькая О. Р., Мартынюк Т. О.

Новеллы семейного законодательства относительно защиты прав ребенка на надлежащее содержание

Статья посвящена правовому анализу введенных семейным законодательством Украины гарантий права ребенка на содержание и практики его применения. Раскрыто новеллы семейного законодательства относительно усиления гарантий ребенка на надлежащее содержание и проанализированы принятые изменения в контексте установления механизма борьбы с неплательщиками алиментов, а также усиление правовой защиты лиц, имеющих право на алименты. Указано на существенные изменения в порядок определения размера алиментов и способа их присуждения. Усиление гарантий ребенка на содержание позволяет конкретизировать размер алиментов и дифференцировать его в зависимости от реального финансового состояния плательщиков

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право».* 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

алиментов. В законодательстве отмечены тенденции к усилению ответственности плательщиков алиментов и внедрение действенных мер по обеспечению уплаты алиментов как плательщиками, так и должниками в ходе исполнительного производства.

Ключевые слова: алименты, право на содержание, минимальный рекомендуемый размер алиментов, минимальный гарантированный размер алиментов, гарантии на надлежащее содержание.

Balatska O. R., Martynuk T. O.

Novelties of family law to protect the rights of the child for proper maintenance

The article is devoted to the legal analysis of the guarantees of the right of the child to the maintenance and practices of its implementation, introduced by the family legislation of Ukraine. Novelties of family law on strengthening child safeguards for proper maintenance have been disclosed and changes have been made in the context of establishing a mechanism for combating alimony payers, as well as enhancing the legal protection of persons entitled to alimony. Significant changes to the order of determining the amount of alimony and how they are awarded are indicated. Strengthening child support guarantees allows you to specify the amount of alimony and differentiate it depending on the actual financial status of the alimony payers. The legislation traces the trend towards increased liability of alimony payers and the introduction of effective measures to ensure the payment of alimony to both payers and debtors in the course of enforcement proceedings.

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.

Key words: alimony, right to maintenance, minimum recommended amount of alimony, minimum guaranteed amount of alimony, guarantees of proper maintenance.

-
- Балацька О. Р., Мартинюк Т. О. Новели сімейного законодавства щодо захисту прав дитини на належне утримання. *Часопис Національного університету «Острозька академія». Серія «Право»*. 2020. № 1(21) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://lj.oa.edu.ua/articles/2020/n1/20bornnu.pdf>.